During the excavation, the remains of unknown 20th-century structures: parts of two concrete buildings and a German ceramic pipe, were also discovered.

In 2010, 53 hooks, 18 weights, 11 pieces of leather, 41 fragments of Dutch pipes, 1595 nails, 462 fragments of iron artefacts with no determined purpose, 34 bottle glass and 23 window glass shards, 104 panel (*Blattkacheln*) and 157 'pot-shaped' (*Topfkacheln*) stove tiles, 2134 potsherds, 30 porcelain sherds, 50 roof tile fragments, and 7358 bones (170.147 kg) were found at the Klaipėda castle site. The majority of them were found in fill cultural layers that were transformed during the 17th–20th centuries through digging and otherwise mixing them. A chronologically more homogenous find assemblage was discovered in area 3 in the fill soil in the Medieval castle's moat and in the 15th-century layer near the remains of the wooden buildings. Among the finds are an Elbing 1457–1492 bracteate (Fig. 8), which are rarely found in Lithuania, a bronze brooch with an inscription (Fig. 9), and an iron artefact with no known purpose (Fig. 10).

Samples for dendrochronological dating were taken from the unearthed piles and other wood that is in better condition, which will then allow the dating of Klaipėda Castle's wooden structures and especially the reinforcements to be corrected.

Aušra Zalepūgienė,
Robertas Zilinskas

Rokantiškių piliavietė

2010 m. KPIP tęsė Rokantiškių piliavietės (UK 1799) (Vilniaus miestas) tyrinėjimus, pradėtus 2008 m. (žr. *ATL 2008 metais*, V., 2009, p. 212–217). Pagrindinis šių tyrinėjimų tikslas buvo atkasti iki aiškaus sienų kontūro piliavietės rūmų Š, R ir V sienas. Tyrimai vykdyti apie 200 m² dydžio plote. Iškastos 3 perkasos: 40 m ilgio, 3–4,5 m pločio perkasa virš Š rūmų sienos, 10 m ilgio, 3 m pločio perkasa virš R rūmų sienos bei 15 m ilgio, 3 m pločio perkasa virš V rūmų sienos. Tyrimai vykdyti iki projektinio gylio. Atkasti mūrai buvo užfiksuoti ir užkonservuoti apsauginės geotekstilės sluoksniu ir plytų mūro karūnėle.

Tyrinėjimų metu piliavietės kalvos Š dalyje atidengta rūmų Š siena. Ji 36,5 m ilgio, iki 2,1 m pločio, išlikusi iki 4 m aukščio (1 pav.). Sienos vidinėje pusėje fiksuotos 1,42–1,55 m pločio 4 buvusių langų – švieslangių vietos (2 pav.). Išorinės rūmų Š sienos ŠR ir ŠV dalyje atidengtos po 2 sugrupuotos hipokaustu (?) angos. Sienos ŠR dalyje jos 32x34 ir 36x37 cm dydžio, viena nuo kitos atitolusios per 68 cm, ŠV dalyje 32x43 ir 32x38 cm dydžio, atitolusios per 54 cm. Rūmų Š sienos centrinėje dalyje rasta 33x42 cm dydžio išvietės vieta, išeinanti ant išorinės rūmų sienos (3 pav.). Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos parazitologinių tyrimų skyriuje atlikti kirminų kiaušinėlių dirvožemio tyrimai, rasta parazitinių kirmėlių kiaušinėlių (*T. trichiura* deformuotas kiaušinis, *A. lumbricoides* deformuotas kiaušinis).

Tyrimų metu rūmų Š sienos ŠV kampe atkastas nedidelis 4,1x4,1 m dydžio, iki 1,8 m aukščio kvadratinis bokštelis su viena išlikusia šaudymo anga ir antros šaudymo angos vienu angokraščiu (4 pav.). Rūmų ŠR 5x6,6 m dydžio bokštas fiksuotas 2008 m. tyrinėjimų metu.

Piliavietės aikštelės V dalyje atidengta 15,6 m ilgio, apie 2,1 m pločio, iki 3 m aukščio rūmų V siena (5 pav.). Sienos vidinėje pusėje

1 pav. Rūmų Š sienos mūro fragmentai iš PV. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 1. Masonry fragments of the palace's N wall as seen from the SW.

2 pav. Rūmų Š sienos mūro fragmentai su langų – švieslangių vietomis iš PV. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 2. Masonry fragments of the palace's N wall with the flat – bay window sites, as seen from the SW.

3 pav. Rūmų Š sienos mūro fragmentai su išvietės vieta iš ŠV. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 3. Masonry fragments of the palace's N wall and the latrine site, as seen from the NW.

fiksuotos 2 m pločio 2 buvusių langų – šviesiangių vietos.

Aikštelės R dalyje atidengta 10,9 m ilgio, apie 2,1 m pločio, iki 1,6 m aukščio rūmų R sienos atkarpa iki rūmų ŠR bokšto įėjimo (6 pav.). Rūmų sienos mūrytos iš plytų ir akmenų, naudotos įvairių atspalvių – rausvų, rusvų, raudonų ir rudų 7,5÷8,8x14÷16,5x27–29 cm dydžio plytos.

Atidengti mūrai rodo, kad pilies rūmai buvo ne mažiau kaip vieno aukšto, su rūsiu, 36,5x15,6 m dydžio, stačiakampio plano, orientuoto R–V kryptimi, su bokštais į Vilnios slėnį nukreiptuose kampuose (7 pav.). Sukti laiptai rūmų P sienoje iš pirmojo aukšto galėjo vesti į antrą aukštą arba į palėpę. Sienos apie 2,1 m storio, mūras gotikinis, bet aptikta ir nedidelių XVII a. pradžios papildinių – iš vidaus pusės pristatyti piliastrai, greičiausiai sumūryti skliautų pėdų atrėmimui. Todėl tenka ma-

4 pav. Rūmų ŠV bokšto mūro fragmentai iš R. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 4. Masonry fragments of the palace's NW tower, as seen from the E.

nyti, kad XVI a. viduryje rūmai buvo be skliautų, arba jie netrukus įgriuvo. Po žemėmis išliko rūsiai su iš dalies išlikusiais skliautais, pirmo aukšto sienos iki pat palangių ir kiek aukščiau.

Rūmų teritorijoje susiformavusiame iki 4 m storio žemių ir griuvenų kultūriniame sluoksnyje tyrinėjimų metu surasta pilies statybinių medžiagų – plytų, čerpių ir jų fragmentų, neskaldytų ir skaldytų lauko riedulių, mūro surišimo skiediniui naudoto gargždo, kaltinių vinių, žiestos glazūruotos ir neglazūruotos buitinės keramikos (daugiausia įvairios puodų dalys) (8 pav.). Taip pat aptikta keletas polichrominių, glazūruotų ir negazūruotų plokštinių, karnizinių koklių fragmentų.

5 pav. Rūmų V siena su ŠV bokšto mūro fragmentais iš R. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 5. Masonry fragments of the palace's W wall and the NW tower, as seen from the E.

Rokantiškės castle site

In 2010, the KPIP continued the excavation of the Rokantiškės castle site. The aim of the investigation was to excavate the N, E, and W walls of the castle palace down to a clear wall contour (Fig. 7). During the investigation three trenches (a total area of about 200 m²) were excavated, unearthing the N, W, and E

6 pav. R rūmų sienos mūro fragmentai iš PV. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 6. Masonry fragments of the palace's E wall as seen from the SW.

7 pav. Rokantiškių piliavietės 2008–2010 m. archeologinių tyrinėjimų metu atidengtų mūrų planas: a – pilies kiemas; b – pilies mūrai, datuojami iki XVI a. imtinai; c – mūrai, datuojami XVI–XVII a.; d – gynybai dirbtinai pastatinti šlaitai; e – iškasti gynybiniai grioviai; f – gynybai panaudoti natūraliai statūs šlaitai; 1 – rūmai; 2 – kiemas; 3 – sargybinė; 4 – arsenalas; 5 – gynybinė siena; 6 – įvažiavimo vartai; 7 – spėjamo bokšto vieta; 8 – laiptai į rūsį; 9 – įėjimas į pilies kiemą; 10 – įėjimas į rūmus; 11 – rūmų laiptinė; 12 – bokštas; 13 – šaudymo anga. A. Zalepūgienės brėž.

Fig. 7. Plan of the masonry walls unearthed at the Rokantiškės castle site during the 2008–2010 excavations: a – the castle yard; b – castle walls dating up to the 16th century inclusively; c – walls dating to the 16th–17th centuries; d – artificially steepened scarps; e – the unearthed moat; f – naturally steep slopes used for defence; 1 – the palace; 2 – the courtyard; 3 – the guard house; 4 – the arsenal; 5 – the defensive wall; 6 – the entrance gate; 7 – a suspected tower site; 8 – stairs down to the basement; 9 – the entrance to the castle yard; 10 – the entrance to the palace; 11 – the palace staircase; 12 – a tower; 13 – a loophole.

palace walls (Figs. 1–6). During the work the castle's dating and the main stages in its development were corrected. The unearthed masonry walls show that the castle palace had at least one floor with a basement, was a 36.5 (E –W) x 15.6 m rectangle in plan, and had towers in the corners facing to the Vilnia valley. The wall is Gothic and 2.1 m thick. The palace was erected in the mid-16th century and reconstructed in the early 17th century when interior pilasters were added. The basements together with some of their vaulting survived under the ground as did the ground floor walls up to the window sills and somewhat higher. The only finds were potsherds (Fig. 8).

0 5 cm

8 pav. Buitinė keramika. A. Zalepūgienės nuotr.

Fig. 8. Household pottery.